

HØRINGSUTTALELSE OM OPPRUSTING OG UTVIDELSE AV NOREVERKENE I NORE OG UVDAL KOMMUNE.

Vi representerer eier- og brukerinteresser rett ved og sør for den planlagte utbyggingen og har innspill og kommentarer til konsesjonssøknaden.

Vi vil gi uttrykk for hvilket alternativ vi eventuelt foretrekker og komme med forslag om begrensinger i planene.

Våre innspill må først og fremst ses i lys av våre interesser som beboere og eiere av grunn langs med vestsiden av Norefjorden fra Gvammenområdet og ned til Midtstigen og den påvirkningen selve anleggsdrifta vil få for oss som skal passere anlegget minst 2 ganger om dagen.

Per i dag bor det 14 personer sør for Vrenne, og i anleggsperioden vil det bo mer enn 15 personer her. Blant disse er det to barnefamilier som ofte reiser til barnehage, skole og fritidsaktiviteter. Vi er bekymret for hvordan vi skal få hverdagslogistikken til å gå opp i anleggsperioden.

Det er også et betydelig antall fritidsbeboere bør som blir berørt: Sørlikåset med flere brukere, Kollandsrud (10 personer) i gamlestua og hytta og på Midtstigen 19 + hyttene 6-7 personer.

Vi ønsker å være med når detaljerte planer skal legges, slik at vi hele tiden er delaktige når det skal gjøres så store inngrep i vår fremkommelighet. Stengt vei i perioder ser ikke vi på som en mulighet som kan fungere i hverdagen.

Det er heller ingen omkjøringsmuligheter, og vi ser på det som svært problematisk å være innesperret, selv for kortere perioder.

Før anleggsperioden begynner mener vi det må tydelig avklart hvilke løsninger som ligger til grunn for adkomst sørover som sikrer våre adkomstbehov uten ventetid.

Det sier seg selv at vi er bekymra for hvilke konsekvenser det nye anlegget kan få og hvilken påvirkning det vil ha for oss.

Samlet har vi konkludert med at alternativ 2 med to nye kraftstasjoner vil være den løsningen som gir minst påvirkning både i anleggsperiode og i driftsperiode.

Vi har følgende innspill/merknader:

- 1) Nytt Nore II kraftverk (alt 2) gjenbruker dagens inntak i Rødbergdammen og dagens tilløpstunnel, men får nytt utløp til Norefjorden.
Ett nytt Nore Kraftverk (alt 1) vil få det samme utløpet som nytt Nore II.**

Vi er betenkte over denne plasseringen.

Vi ber NVE vurdere:

- a. Om ikke eksisterende tunell og kraftstasjon kan oppgraderes og anvendes videre ved alt 2 eller plasseres nær ved. Nore II er i tillegg av en type som burde vurderes som verneverdig fra sin tid. Dette omfatter også gjenværende deler av trallebanen som går opp til den freda strekningen av Numedalsbanen.
- b. Om ikke bygningen kan gjenbrukes bør en i det minste vurdere annen form for gjenbruk framfor å rive.
- c. En flytting av tunnelen fra Nore II til området ved utløpet fra Uvdal 2 vil ha sterk negativ effekt på den øvre delen av fjorden. Denne er allerede i dag utsatt for begroing, noe som innebærer redusert kvalitet for vannlevende dyr og fisk og gjenising om vinteren (bl.a leveområde for sangsvaner). Hvis utløpet flyttes flere hundre meter sørover vil dette være svært uheldig.
- d. Vannforsyningen til nordre Vrenne. Brønnen ligger noen meter fra vannkanten i nordre ende av fjorden, med sikker vannforsyning til hele gården, 3 bolighus og driftsbygning med mjølkeproduksjon. Har tatt vannprøver gjennom alle år. Det fryktes at endringene kan påvirke dette.
- e. Det kommer ut utslipp fra renseanlegget på Rødberg, fra renseanlegget på Vrenne, utslipp fra oppdrettsanlegget ved Nore 2 og avrenning fra gårdsdrifter. Altså tilførsel av næringsstoffer som vil føre til gjengroing. At utløpet flyttes påvirker dette negativt.
- f. Plassering av nytt utløp vil ha negativ effekt på den campingdriften som drives på søre Vrenne.

2) Deponi ved Søre Vrenne.

Vi ber NVE vurdere

- a. Deponiområdet blir liggende tett inntil og på begge sider av den vegen som flere av oss bruker daglig til og fra hjem og til skole, arbeid, butikk osv. Det ser ikke ut som om den faktiske virkningen på natur og landskap er godt nok utredet og vi kan ikke se at det er gjort klar hvilke ulemper en utbygging gående over flere år kan få for oss som brukere av denne adkomsten.
- b. Deponiet vil bli varig og vil ha en dominerende oppbygging og medføre visuell påvirkning. Hvordan dette skal tilplantes/kunne benyttes er uklart. Det må redegjøres for avbøtende tiltak.
- c. Skal deler av deponiet flyttes bemerkes det at dette vil medføre en stor miljøbelastning for oppsittere langs vegen nord for deponiet.
- d. Det framgår at tunneldrifta vil kunne gi midlertidige endringer av tilstanden for nitrogenutslipp i resipientene nedstrøms. Dette gjelder også andre områder enn Vrenne.

- e. Det bør redegjøres for alternativ bruk av masser til å utbedre veg. Flere plasser er vegen for smal til at to biler kan passere hverandre, med anleggstrafikk fram og tilbake må det gjøres utbedringer slik at det blir tryggere for oss som bor langs vegen og slik at det sikres en bedre standard enn dagens på strekningen.

3) Inntak ved søre Gvammen.

Tiltaket vil være midt i et kulturbeteie og vil få en dominerende plassering.

Vi ber NVE vurdere:

- a. Om beslaglegging av jordbruksressursen kan forhindres eller i det minste begrenses.

4) Manøvreringsreglementet

Det framgår av konsesjonssøknaden at sjøl om kraftverkene fortsatt skal drives innenfor gjeldende manøvreringsreglement vil det bli:

Hyppigere vannstandsendringer i Norefjorden og nedover vassdraget, også forbi Kjerredammen i Rollag. Det opplyses at ved nytt Nore kraftverk vil vannføringen kunne endres fra 120 til 0 m³/s i løpet av kort tid. Det vil ikke være uvanlig med vannstandsvariasjoner på 40-50 cm, men dette vil skje i løpet av flere timer (7 – 17 timer). Ifølge beregninger vil vannstanden på regelmessig basis kunne øke med ca. 30-40 cm i forhold til dagens vanlige vannstand. Dersom driften stanser rett etter at maksimal vannstand er nådd vil vannstanden falle med ca. 1 meter til ca. 50-60 cm under dagens vanlige vannstand.»

Dette vil avgjort ha konsekvenser for naturmangfold og vannmiljø, påvirke islegging og lokalklimaet.

Vi ber NVE vurdere:

- a. Det påpekes at hyppigere fluktasjoner mellom tørt og vått areal vil føre til at de grunneste strandområdene både i fjordene og elva vil bli mindre egna for vannplanter, bunndyr og fisk, og det kan øke erosjonsfaren.
- b. Det er, så langt vi kan se, ikke redegjort for hvilke faktiske konsekvenser vannstandsendringene faktisk vil få. Vi etterlyser bedre dokumentasjon på dette. Dette gjelder ikke minst den funksjonen Lågens utløpsområde i Norefjorden har som gyte- og oppvekstområde for fisk. Her hersker det tydeligvis fortsatt mye usikkerhet.
- c. Det er også en del av problemstillingen at den øvre delen av Norefjorden er aktuelle som resipient for utslipp fra renseanlegg i Uvdal i tillegg til de belastninger fjorden allerede har.

- d. Vi vurderer konsekvensene ved så hyppige og store endringer av vannstanden som svært uheldig for det vannlivet som eksisterer i denne sonen og også for oss som brukere av fjorden. Vi antar at dette også vil ha stor påvirkning på isen nedover fjorden som i all hovedsak i dag er stabilt god.

5) Påvirkning og konsekvens.

Det omsøkte prosjektet omfatter oppgradering og utvidelse av eksisterende vannkraftverk. De største inngrepene er knyttet til nye arealbeslag og inngrep i form av tunnelpåslag, massetak og vannveier. Videre omfatter tiltaket større slukeevne og økt effektkjøring. Dette medfører hydrologiske effekter som vil kunne påvirke elvetilknyttet natur og kantvegetasjon. Alternativet med Nytt Nore (alt 1) er beskrevet med stor negativ konsekvens for naturmangfold grunnet nye arealbeslag og inngrep i verdifulle naturområder.

Alternativet med Nytt Nore I og II omfatter mindre oppgradering av dagens vannkraftverk og vil følgelig ha mindre konsekvens for naturverdiene i området, mindre inngrep og ingen økning i effektkjøringen.

Vi stiller også spørsmål ved om anleggsarbeidet skal foregå døgntkontinuerlig eller i løpet av normal arbeidsdag.

Sett fra vårt ståsted synes alternativ Nytt Nore I og II (alt 2) som langt bedre enn konsekvensen ved bygging av et nytt Nore kraftverk (alt 1).

Vi er også opptatt av at bygningen på Nore I blir brukt til noe som gagnar bygdas befolkning. Vi ser Statkraft har en god mulighet til å gjøre en forskjell her. Flerbrukshus, idrettshall, kultursal o.l. er noe bygda har stort behov for, og dette kunne være fint å ha i den fine bygningen.

Nore 25.09.2025

Tov Sandnæs Inger Sjaavaag Anne Aufles Sveinung Aufles

Gro Kollandsrud Nils Friis Birgit Kollandsrud Friis Morten Røine

Ole Andre Thune Stine Halland-Thune